

FAALİYET RAPORU

2019 Ekim-2020 Eylül
Dönemi

afrika
V A K F I
AFRICA FOUNDATION

Mart 2021

İçindekiler

Takdim	5
Afrika Vakfı Hakkında	6
Afrika Akademisi	9
Temel Eğitim Programı (TEP)	10
Başvuru ve Kayıt Süreci	12
Program ve İşleyiş	15
Seminer Konuları ve İçerikleri	15
Yaz Okulu	22
Somali Diasporası Yaz Okulu	22
Somali Diaspora Çalışma Grubu	29
Seminerler ve Paneller	30
Güney Afrika Seminerleri	30
Çalıştaylar	38
Afrika Zirvesi Hazırlık Çalıştayı	38
Afrika'ya Yönelik İnsani ve Kalkınma Odaklı Yardımlar Çalıştayı	40

İşbirlikleri	42
ISIR Think Tank	42
Thembekile Mandela Vakfı	43
TOBB-ETÜ	43
Araştırmalar	44
Afrika Zirvesi Kitap Projesi	44
Somali Diasporası	45
Sahra Altı Afrika Limanları	46
Projeler	47
2020 Gençlik Projeleri Destek Programı	47
Basına Yansıyanlar	48
Akit'in Haberi	48
Diriliş Postası Haberi	50

Takdim

Afrika kıtası, günümüzde birçok açıdan olumsuz olarak hatırlanan ve hakkındaki eksik ve yanlış bilgiler nedeniyle hak ettiği ehemmiyeti göremeyen bir kıtadır. Geçmişte birçok siyasi aktör tarafından çeşitli amaçlarla kaynakları tüketilmeye çalışılan bu coğrafya yalnızca bununla hatırlanamayacak kadar yüksek potansiyele sahiptir. Afrika, genç ve dinamik nüfusu ile zengin kaynakları bünyesinde barındıran ve sahip olduğu kadim kültürü halen yaşatan bir yer olarak öne çıkmaktadır.

Afrika Vakfı olarak, Afrika'ya karşı var olan yanlış ve eksik yargıların önüne geçmeyi, Türkiye ve bölge ülkeleri arasındaki toplumsal hareketliliğin ve iş birliğinin başta akademide olmak üzere çeşitli alanlarda artırılmasını amaçlıyor ve buna yönelik çalışmalar yürütüyoruz.

Türkiye'nin son yıllarda bölge ülkeleriyle ilişkilerini daha da geliştirmesi, Afrika Vakfı'nın bir sivil toplum kuruluşu olarak benimsediği yaklaşımın haklılığını kanıtlar niteliktedir.

Bu faaliyet raporu, belirtilen perspektif dâhilinde Afrika Vakfı'nın hayata geçirdiği çalışmaların bir bütün halinde ortaya konması, değerlendirilmesi ve ilgili tüm kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Afrika Vakfı olarak, sivil toplum kuruluşlarının ülkeler arasındaki sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerin sağlıklı bir şekilde geliştirilmesindeki rolünün ve Türkiye'de Afrika üzerine yapılan çalışmaların sayısındaki eksikliğin farkında olarak, bu eksiklikleri kapatmak amacıyla faaliyet göstermeye devam edecektir.

Hasan Basri KURT
Yönetim Kurulu Başkanı

Afrika Vakfı Hakkında

21. yüzyılın gelecek vadeden önemli kıtalarından bir tanesi olan Afrika kıtası barındırmış olduğu genç nüfus, zengin yer altı ve yer üstü kaynakları ile öne çıkmaktadır. Bununla birlikte birçok ekonomik ve siyasî sorunla karşı karşıya kalan kıta, bütün bu zenginliklere rağmen zihinlerde yoksulluk ve açlıkla yer edinmiştir. Afrika Vakfı, bu yaygın yanlış düşünce ve algıları değiştirmek için akademik çalışmalarda bulunmayı amaçlayan vizyonuyla 2015 yılında Ankara merkezli bir sivil toplum kuruluşu olarak faaliyetlerine başlamıştır.

Uluslararası aktörlerin kıtadaki faaliyetleri her geçen gün artmakta ve bu aktörler hem kıtada hem de dünya üzerinde siyasî, sosyal ve ekonomik değişiklikler meydana getirmektedir. Türkiye ise 1990'lı yılların sonundan itibaren Afrika ile kurduğu ilişkileri geliştirmeye başlamış, günümüzde ilişkilerini gerek siyasî, gerek ekonomik ve kültürel açıdan geçmişe oranla ileri bir düzeye taşımıştır. Türkiye'nin kıtadaki ortaklarına sunmuş olduğu insanî ve girişimci politika, Türkiye'nin kıtada varlık gösteren diğer devletlere göre daha güvenilir algılanması ve ilişkilerin sağlıklı bir şekilde geliştirilmesi sonucunu doğurmuştur. Ancak Türkiye'nin Afrika ile gelişen ilişkilerinin bir iz düşümü olarak kıtayı daha yakından tanımayı ve ilişkilere katkı sağlayacak sivil unsurların oluşmasını gerekli kıldığı açıktır. Afrika Vakfı da bu açığı kapatmak için faaliyetler yürütmektedir.

1990'lı yılların sonundan itibaren, hızla artan diplomatik temsilcilik sayısı, Türkiye-Afrika arasındaki farklı noktalara uçuşların rekor sayılara ulaşması, TİKA ve YTB gibi kurumların yürüttükleri kapsamlı faaliyetler ve hükümet-dışı sivil toplum örgütlerinin insanî yardım girişimleri kuşkusuz Türkiye-Afrika ilişkilerinde yeni bir milada işaret etmektedir. Bu noktada Afrika Vakfı da Türkiye ve Afrika ülkeleri arasında siyasî, sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetler yürütmeyi ve iş birlikleri geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Vakıf, ayrımcılık yapmaksızın bütün Afrika ülkeleri ile eşitlik ve yardımlaşma temelinde faaliyetler yürütmeyi; farklı aktörlerle temel insan haklarına ve demokratik ilkelere uygun biçimde ilişkiler geliştirmeyi; bütün çalışmalarını şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde yüksek kalite arayışıyla gerçekleştirmeyi; Afrika'ya ve Afrikalılara yönelik bilinç ve duyarlılığı artırıp toplumsal düzeyde farkındalık yaratmayı ilke edinmiştir.

Bu çerçevede, Türkiye-Afrika ilişkilerinde hızla gelişen resmî diplomatik temaslara, taraflar arası ekonomik ilişkilere ve sivil toplum faaliyetlerine paralel olarak Türkiye-Afrika ilişkilerine derinlik kazandıracak girişimlere imza atmaktadır.

Sonuç olarak Afrika Vakfı, Türkiye ile Afrika arasında siyasî, ekonomik, tarihî, kültürel, sosyal alanlarda ilişkilerin gelişimi için derinlemesine ortak çalışmalar yapmayı, Türkiye'de mükim öğrencileri, iş adamlarını ve akademisyenleri barındıran geniş bir Afrikalı kitleye hitap etmeyi, Afrika kıtası ve Afrika ülkeleri ile ilgili akademik kariyer yapmak isteyen öğrenciler ve kıtayı tanımak isteyen iş adamlarına destek sunmayı, bölge üzerine çalışmalar yapan araştırmacıları bir araya getirerek bilgi üretimini ve paylaşımını sağlayan bir platform oluşturmayı hedeflemektedir. Diğer taraftan disiplinler arası çalışmaları desteklemek amacıyla panel, sempozyum ve seminerler düzenleyen Afrika Vakfı, Türkiye ve Afrika ülkelerinin genç ve dinamik nüfuslarına yerel, ulusal ve küresel düzeyde katkı yapmayı ve işbirliği imkânları sunmayı amaçlamaktadır.

Afrika Akademisi

Afrika Akademisi 2019 yılında Türkiye’de Afrika çalışmalarına katkı sunmak amacıyla Vakfımız bünyesinde kurulmuştur. Afrika Akademisi, geleceğin Afrika uzmanlarını yetiştirmek, Afrika çalışan uzman ve araştırmacıların çalışmalarını daha geniş kitlelere ulaştırabilecekleri bir platform sunmak için çalışmalar yürütmektedir. Afrika Akademisi bünyesinde özellikle lisans düzeyinde eğitim gören öğrenciler için Afrika Temel Eğitim Programı, Afrika’ya dair farklı alanlardaki araştırmaların sunulabileceği tez sunumları, güncel meselelerin ele alındığı seminerler ve çalıştaylar, Afrika edebiyatının önde gelen eserlerinin takip edildiği Afrika Temel Okumaları Programı, özelleştirilmiş ileri düzey akademik okumaların yürütüldüğü Afrika İhtisas Seminerleri, konu odaklı yaz ve kış okulları; programlara katılan öğrencilerin çalışmalarını paylaşabileceği öğrenci sempozyumları düzenlenmektedir.

Temel Eğitim Programı (TEP)

2018-2019 dönemi faaliyet raporumuzda da belirtildiği üzere daha önce Afrika Akademisi'nin vizyonuna uygun olarak "Temel Eğitim Programı" konsepti oluşturulmuş ve bu programın içeriği tamamıyla hazırlanmıştı. Afrika kıtası üzerine akademik çalışmalar yapmak isteyen lisans öğrencilerine yönelik olarak geliştirilmiş ve kademelendirilmiş bir program olan TEP, öğrencileri, bölge hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmaları, bölgede konuşulan yerel dilleri öğrenmeleri, alanında uzman eğitimcilerden araştırmalarında akademik destek almaları ve saha tecrübesi edinmeleri yönünde teşvik edilmektedir.

TEP'in uygulanmaya başlandığı 2019-2020 akademik yılı boyunca program paydaşları ile birlikte yapılan gözlemler ve analizler sonucunda programın daha verimli hale getirilmesi üzere bir takım değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler, 2020-2021 akademik dönemi itibarıyla somutlaştırılmış ve uygulanmaya başlamıştır.

Türkiye’de akademik çevrelerde Afrika ile ilgili araştırma ve derslerin sınırlı olması Afrika Akademisi Koordinatörlüğü bünyesinde yürütülen TEP’in planlama ve hazırlık safhasında karşılaşılan en temel zorluklardandır. Bu sınırlılık, seminerleri yürütecek eğitmenlerin bulunmasını ve ders içeriklerinin oluşturulmasını güçleştiren bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, geçtiğimiz akademik yılda da olduğu gibi planlama ve hazırlık çalışmalarında Afrika ve dünya üniversitelerinin çalışmalarından faydalanılmış, Türkiye’de lisansüstü eğitim gören Afrikalı öğrencilerin seminerleri yürütmesi sağlanmıştır. Covid-19 pandemisinin yüz yüze eğitim imkânını önemli ölçüde ortadan kaldırması ile birlikte uzaktan çevrimiçi eğitim modeline geçilmiş, bunun sağladığı avantaj ile seminerler dünyanın farklı bölgelerinden seçilen uzman eğitmenler ile yürütülmeye başlanmıştır.

2019-2020 akademik yılında TEP’e başlayan öğrenciler, 2018-2019 dönemi faaliyet raporunda belirtilen konu ve içeriklere göre eğitimlerinin ilk iki dönemini tamamlamış olup, 2020-2021 akademik yılında da eğitimlerine devam etmektedirler. 2020-2021 yılında TEP’e başlayan öğrenciler de kendileri için hazırlanan müfredat çerçevesinde eğitimlerini sürdürmektedirler.

109

Başvuru ve Kayıt Süreci

2019–2020 TEP Katılımcılarının Bilgileri

2020-2021 dönemi planlaması yapılırken üniversitelerin lisans programlarında eğitimini sürdüren birinci ve ikinci sınıf öğrencilerine ağırlık verilmesi kararlaştırılmış, ancak pandemi döneminde eğitimlerin uzaktan çevrimiçi yapılacağı kararı alındıktan sonra farklı eğitim düzeylerinden öğrenciler programa kabul edilmiştir.

Katılımcılar Afrika Akademisi Temel Eğitim Programı'na başvurduktan sonra, başvuru bilgileri üzerinden ön elemeye tabi tutulmuş, bu aşamayı başarıyla geçenler yüz yüze ya da çevrimiçi mülakata davet edilmişlerdir. Programa başvuran 154 adaydan değerlendirme jürisi tarafından gerçekleştirilen mülakatlar sonrasında 90 adayın programa katılmasına karar verilmiştir.

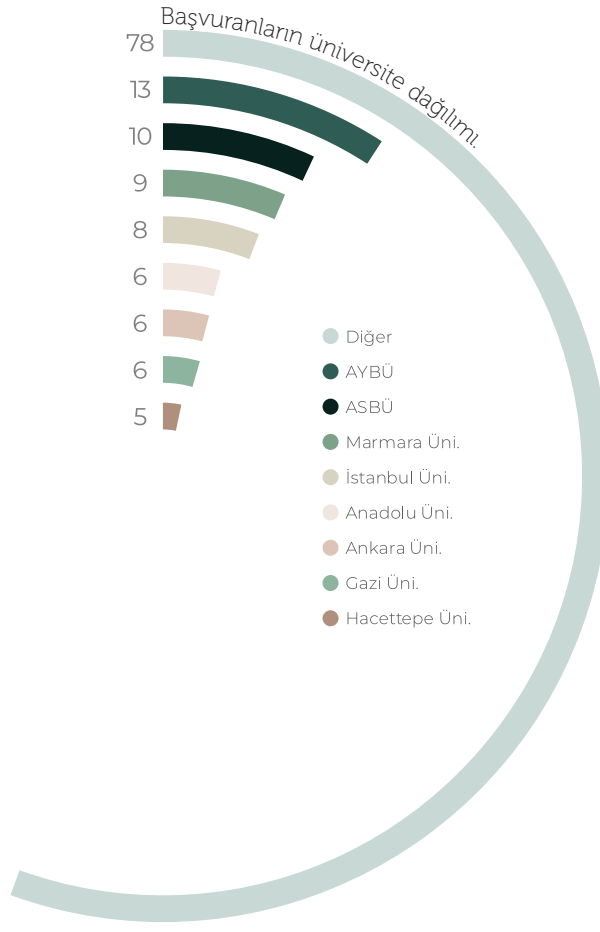
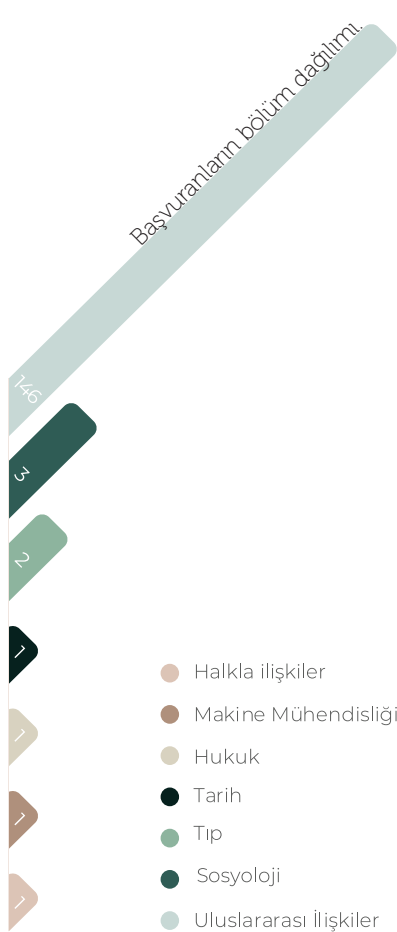
2019-2020 akademik yılında programa başlayan katılımcıların da tamamladıkları iki dönemdeki performansları değerlendirilmiş, bu değerlendirme doğrultusunda TEP'e yeni dönemde devam edip etmeyeceklerine karar verilmiştir.

- Öğrenci
- Diğer
- Mezun
- Akademisyen
- Araştırmacı
- Memur

Erkek Kadın
79 **65**

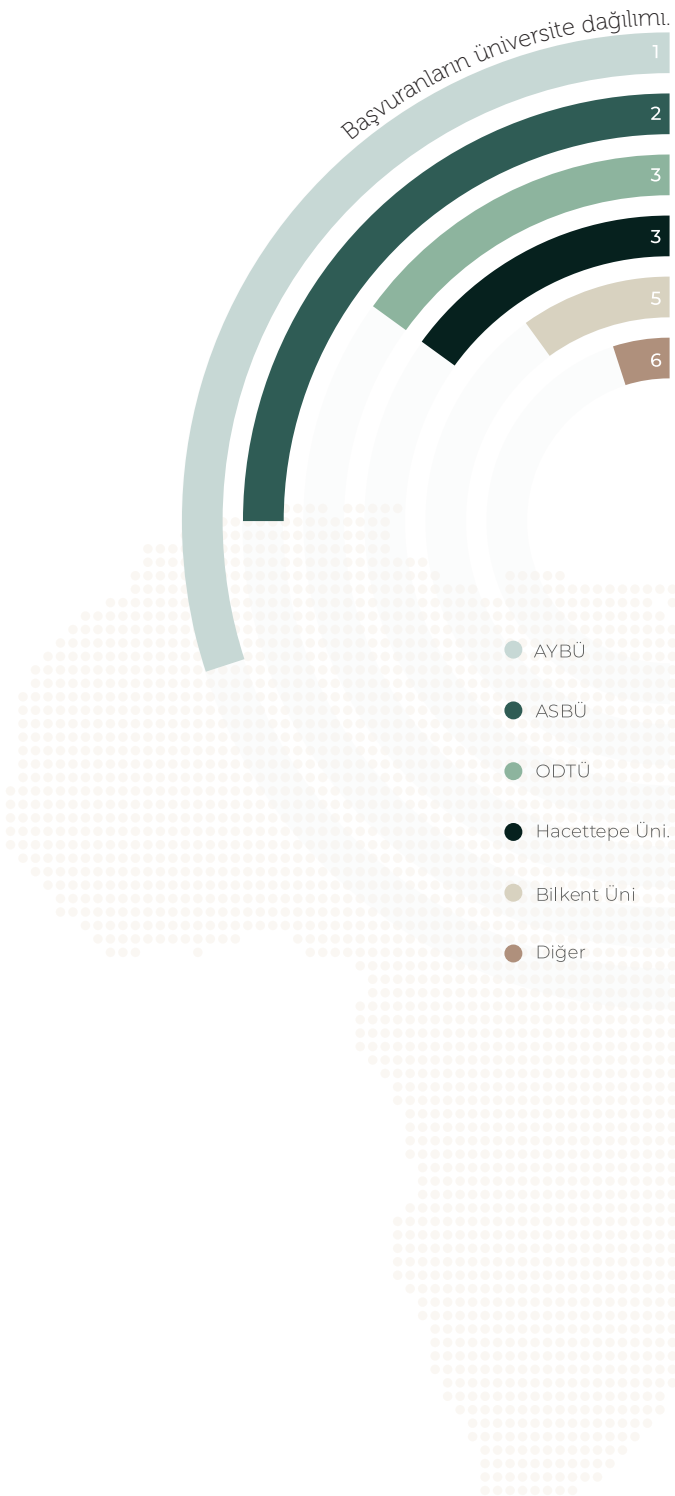
Başvuranların cinsiyet dağılımı.

Katılımcıların Bilgileri

Katılımcıların cinsiyet dağılımı.

Program ve İşleyiş

2019-2020 akademik yılı içerisinde TEP dersleri Afrika Vakfı binasında yüz yüze verilmiştir. 2020-2021 akademik yılında dersler pandemi sebebi ile uzaktan çevrimiçi olarak yürütülmektedir. Her bir dönemdeki seminerler bir önceki akademik yılda olduğu gibi 8 hafta sürecek şekilde planlanmıştır. Katılımcıların derslere düzenli olarak devam etmeleri, haftalık olarak verilen metinleri okumaları, haftalık kısa yorum yazıları yazmaları, dönem sonunda makale ödevleri yazmaları beklenmektedir. 2020-2021 akademik yılının tamamlanmasının ardından katılımcıların yazdıkları makaleleri sunacakları bir öğrenci sempozyumu düzenlenecek, buradaki bildirilerden seçkiler öğrenci çalışmalarını şeklinde yayımlanacaktır.

Seminer Konuları ve İçerikleri

2019-2020 akademik yılında TEP'e başlayan öğrenciler aynı müfredat ile çalışmalarını sürdürmekte olup, 2020-2021 akademik yılı için müfredat değişikliğine gidilmiştir. Buna göre daha önce 4 akademik dönem olan TEP'in süresi 2 akademik döneme indirilmiştir. Bu iki dönemi başarı ile tamamlayan öğrencilerin 4 akademik dönemlik ihtisas programına alınması planlanmıştır. Daha önce 4 (3 seminer + 1 yerel dil dersi) olan dönemlik ders yükü 2'ye (2 seminer) düşürülmüş, derslerin isim ve içerikleri TEP'in yeni vizyonuna uygun olarak değiştirilmiştir. Bu bağlamda TEP müfredatı yeniden planlanmıştır.

2019-2020 yılında verilen derslerin içerikleri ve eğitimcilerin kısa özgeçmişleri izleyen sayfada gösterilmiştir.

2019–2020 Akademik Yılı Güz Dönemi

Dünya Tarihinde Afrika Hatice UĞUR

Derste zihin dünyamızdaki Afrika nosyonunun tarihsel süreçleri, "Kara Kıta" gibi popüler Afrika algılarının kökenleri, Afrika'nın antik medeniyetleri, tarihsel ticaret yolları, Afrika'daki yerel dinler ve Hristiyanlığın gelişim süreçleri incelenmiştir. İslam'ın kıtadaki serüveni, coğrafi keşiflerle birlikte değişen dünya algısı ve Afrika'nın erken ve modern dönemde Avrupa zihin dünyasındaki çağrışımları, fiili sömürgecilik ve kıtaya etkileri seminerin konuları arasında yer almıştır. Ayrıca 16. yüzyıl ile birlikte aynı zamanda bir Afrika devleti olan Osmanlı'nın Afrika kıtasındaki ilk girişimleri, yerli sultanlıklarla olan ilişkileri incelenmiştir. Seminer boyunca Afrika kıtasının belli başlı klasik yazarlarından okumalar yapılmış, Afrika filmlerinden, dillerinden ve müziklerinden örnekler sunulmuştur.

Hatice UĞUR

2000 yılında Boğaziçi Üniversitesi Tarih bölümünden mezun oldu. 2003 yılında aynı üniversiteden yüksek lisans derecesini aldı. Halen Leipzig Üniversitesi'nde doktora çalışmalarını sürdürmekte olup, İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde Afrika üzerine yüksek lisans dersleri vermektedir.

Afrika'da Etnisite ve Demografi

Dr. Asma NAIRI ÖZEN

Etnik çalışmaların (ırk, kimlik, etnik yapı, milliyetçilik), nüfus ve demografi çalışmalarının (nüfus değişimi, gelir ve ekonomik statü, ölüm, istihdam, doğum oranı) prensipleri etrafında şekillenen ders, etnik yapı ve demografinin ilişkisine değinmiş ve Afrika toplumlarını ve ülkelerini bu bağlamda incelemiştir. Etnik yapı, demografi ve çatışma arasındaki ilişkiler de ders kapsamında ele alınmıştır.

Dr. Asma NAIRI ÖZEN

Tunuslu hukukçu ve insan hakları aktivistidir. Uluslararası İlişkiler alanında doktorasını tamamlamıştır. Ortadoğudaki mülteci sorunu üzerinde çalışmaktadır. BM Mülteci Örgütü, Uluslararası Af Örgütü ve Building Markets gibi uluslararası kuruluşlarda görev yapmıştır.

Afrika'da İslam

Prof. Dr. Enver ARPA

Derste İslam'ın başlangıcından günümüze kadar Afrika kıtasındaki serüveni incelenmiştir. İslâm'ın Afrika'ya girişi, yayılışı, sömürgecilik dönemindeki durumu, sahraaltında gerilemesinin sebepleri dersin konuları arasında yer almıştır. Ayrıca Afrika'daki dini ve siyasi bazı hareketler değerlendirilmiştir.

Prof. Dr. Enver ARPA

Lisans (1988) derecesini Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, yüksek lisans (1994) derecesini Ürdün Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Doktora derecesini (2001) ise Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden almıştır. TİKA, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi farklı kamu kurum ve kuruluşlarda yurt içi ve yurt dışı idari görevlerde bulunan Enver Arpa, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Doğu ve Afrika Araştırmaları Enstitüsü Müdürüdür.

Bahar Dönemi

Osmanlı-Afrika İlişkileri ve Türk Dış Politikasında Afrika

Dr. Olgun BEKAR

Osmanlı-Afrika ilişkileri hem imparatorluğun Afrika'daki toprakları, hem de diğer siyasi aktörler ile ilişkisi bağlamında giriş mahiyetinde ele alınmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin Afrika politikası genel hatlarıyla masaya yatırılmış, Türk dış politikasının Afrika'da karşılaştığı mevzular, politikanın amaçları, araçları, imkânları ve sorunları, ekonomi, güvenlik, eğitim, kültür, yerel ve bölgesel aktörlerle ilişkiler, diğer güçlerle ilişkiler bağlamında anlatılmıştır.

Dr. Olgun BEKAR

1993 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olmuştur. Yüksek lisansını aynı üniversitede, doktorasını Viyana Üniversitesi'nde tamamlamıştır. Büyükelçi Dr. Bekar, 2014-2018 yılları arasında Türkiye'nin Somali Büyükelçiliği'ni yapmış olup şu anda Somali-Somaliland görüşmeleri özel temsilcisidir.

Afrika'da Din

Abdullah Imam HARUNA

Dersin temel amacı Afrika'daki dinlerin ve inanç sistemlerinin ana hatlarıyla tanıtılmasıdır. Din kavramı tanımlanmış, terminoloji hakkında çalışmalar yapılmıştır. Afrika'nın geleneksel dinlerine ek olarak İslam ve Hristiyanlık dinleri de Afrika bağlamında incelenmiştir.

Abdullah Imam HARUNA

Gana Üniversitesi Din Çalışmaları Bölümünde lisans eğitimini bitirmiş, aynı üniversitede Afrika Çalışmaları alanında yüksek lisans yapmıştır. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalında doktora çalışmalarını sürdürmektedir. Afrika dinleri hakkında akademik çalışmalar bulunmaktadır.

Afrika'da Siyasal Sistemler

İdris BUTA

Afrika'daki siyasi sistemlere giriş niteliğindeki derste kolonyal politikaların ve kolonyal dönemin Afrika'daki siyasi sistemlere etkileri işlenmiş, koloni karşıtı özgürlükçü hareketler tarihi bağlamda incelenmiştir. Sömürge sonrası devletlerdeki ulus inşası politikaları ele alınmıştır. Dönem boyunca öğrencilerin bir Afrika ülkesinin siyasi sistemi ile ilgili geniş bilgi sahibi olması için çalışmalar yürütüldü.

İdris BUTA

Lisans ve yüksek lisans eğitimini Addis Ababa Üniversitesinde tamamlamıştır. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalında doktora çalışmalarını sürdürmektedir. Etiyopya'nın ulusal kimliği ile Afrika Boynuzu'na yönelik güvenlik politikası konusuyla ilgilenmektedir. Jimma Üniversitesi'nde Afrika Yönetim ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde öğretim görevlisidir.

2020–2021 Akademik Yılı TEP Müfredatı

Güz Dönemi

Dünya Tarihinde Afrika

Bu seminerin konusu, Afrika tarihinin ana dönüm noktalarıdır. Amacına uygun olarak öncelikle zihin dünyamızdaki Afrika nosyonunun tarihsel süreçleri, Kara kıta gibi popüler Afrika algılarının kökenleri, Afrika'nın antik medeniyetleri, tarihsel ticaret yolları, Afrika'daki yerel dinler ve Hristiyanlığın gelişim süreçleri üzerinde durulacaktır. İslam dini, kıtanın kuzeyinde fetihler yolu ile doğusunda ise daha çok ticaret yolu ile gelişmiştir. İslam'ın dünyanın farklı yerlerindeki serüveni, kıta ile benzerlikleri ve farklılıkları konuşulacaktır. Coğrafi keşiflerle birlikte değişen dünya algısı ve Afrika kıtasının erken dönem ve modern dönemde Avrupa zihin dünyasındaki çağrışımları ve ilerleyen yüzyıllardaki yansıması olan fiili sömürgecilik ve kıtaya etkileri de seminerin konuları arasındadır. Ayrıca 16. yüzyıl ile birlikte aynı zamanda bir Afrika devleti olan Osmanlı'nın Afrika kıtasındaki ilk girişimleri, yerli sultanlıklarla olan ilişkilerine yer verilecektir. Seminer boyunca Afrika kıtasının belli başlı klasik yazarlarından okumalar yapılacak ve Afrika Kıtasının filmleri, dilleri, müziklerinden örnekler sunulacaktır.

Afrika Sosyolojisi

Bu seminer, Afrika kıtasının sosyolojik yapısına dair giriş mahiyetinde bir seminer olup, temel sosyolojik yaklaşımların yanı sıra Afrika toplumları, kültürleri, dinleri, tarihleri ve ekonomilerini ele almaktadır.

Bahar Dönemi

Afrika Siyaseti

Afrika kıta siyasetine dair bir giriş niteliği taşıyan seminer, Afrika'daki bazı ülkelerin ve uluslararası örgütlerin siyasal yapılarını karşılaştırmalı siyaset perspektifinden katılımcılara sunmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda önce kıtanın önde gelen ülkelerinin siyasal sistemleri, iç ve dış politika dinamikleri ele alınacak, daha sonra kıta merkezli uluslararası kuruluşların felsefi arka planı, yapısı, işleyişi ve kıta siyasetine etkileri sunulacaktır.

Afrika Ekonomisi

Afrika kıtası modern dönemin başlangıcından itibaren ekonomik kaynakları dolayısıyla dikkat çeken bir bölge olma özelliğine sahiptir. Sömürgecilik gibi travmatik sonuçları olan yıkıcı bir tecrübeyi yaşamış olan kıta devletleri, bugün bu tecrübenin izlerini hala taşımaktadırlar. Bununla beraber Afrika kıtası ekonomik anlamda giderek daha olumlu bir imaja sahip olmaya başlamıştır. Bu seminerde sömürge döneminden başlayarak kıtanın ana ekonomik dinamikleri incelenecek, güncel durum ülkeler ve uluslararası örgütler ölçeğinde değerlendirilecektir.

Yaz Okulu

Somali Diasporası Yaz Okulu

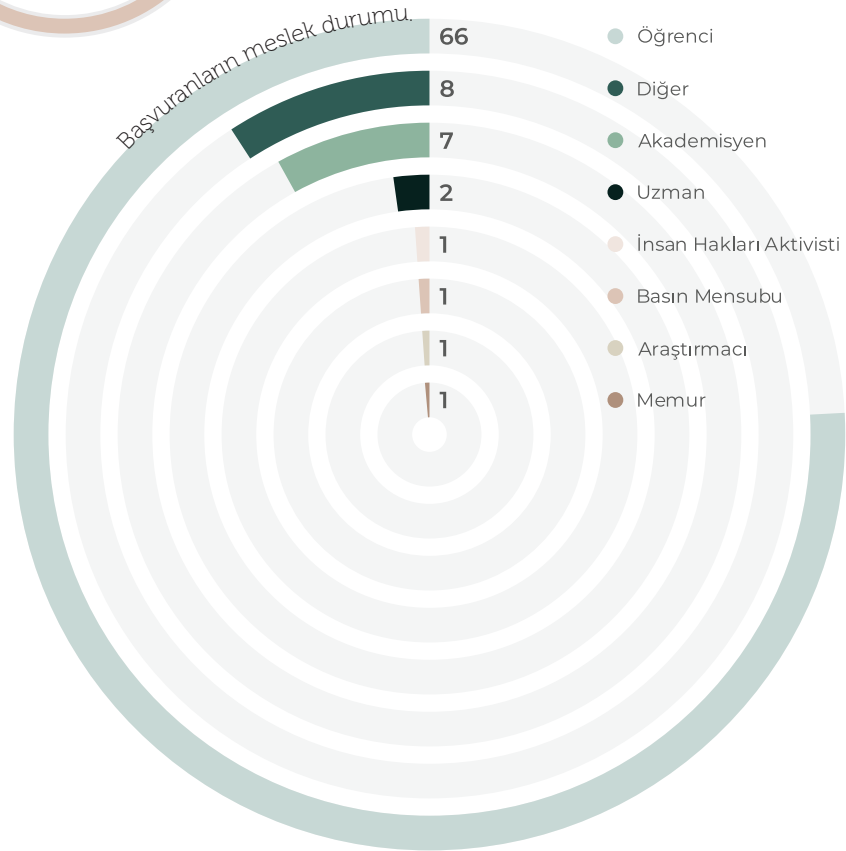
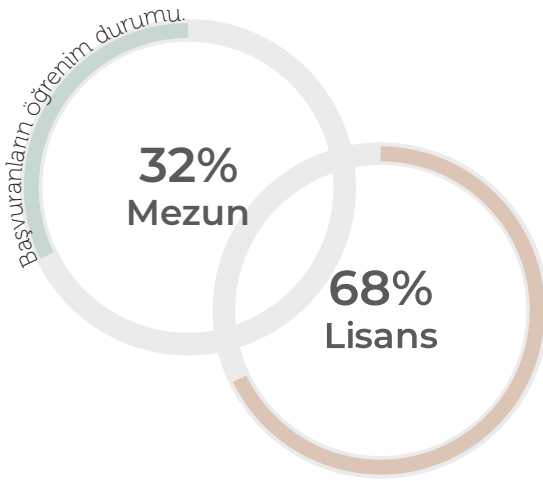
Afrika Vakfı'nın 2020 yılı içerisinde gerçekleştirdiği en geniş kapsamlı ve yenilikçi çalışmalardan biri de Somali Diasporası'nın ele alındığı ve İngilizce olarak 7 ayrı seminerden oluşan ancak COVID-19 pandemisi nedeniyle çevrimiçi olarak düzenlenen yaz okulu niteliğindeki etkinliktir. Türkiye'de de önemli bir nüfusa ulaşan Somali Diasporasını kapsamlı biçimde inceleyen "Somali Diasporası Yaz Okulu" programı, 3-22 Ağustos 2020 tarihleri arasında düzenlenmiş ve yaz okulu programı süresince Somali diasporası, Somali'nin toplumsal yapısı, kimlik, barış ve çatışma, genç nüfus ve siyasal temsil gibi konular temelinde çok yönlü olarak ele alınmıştır.

Yaz okulu katılımcılarına dair bazı istatistikler şu şekildedir:

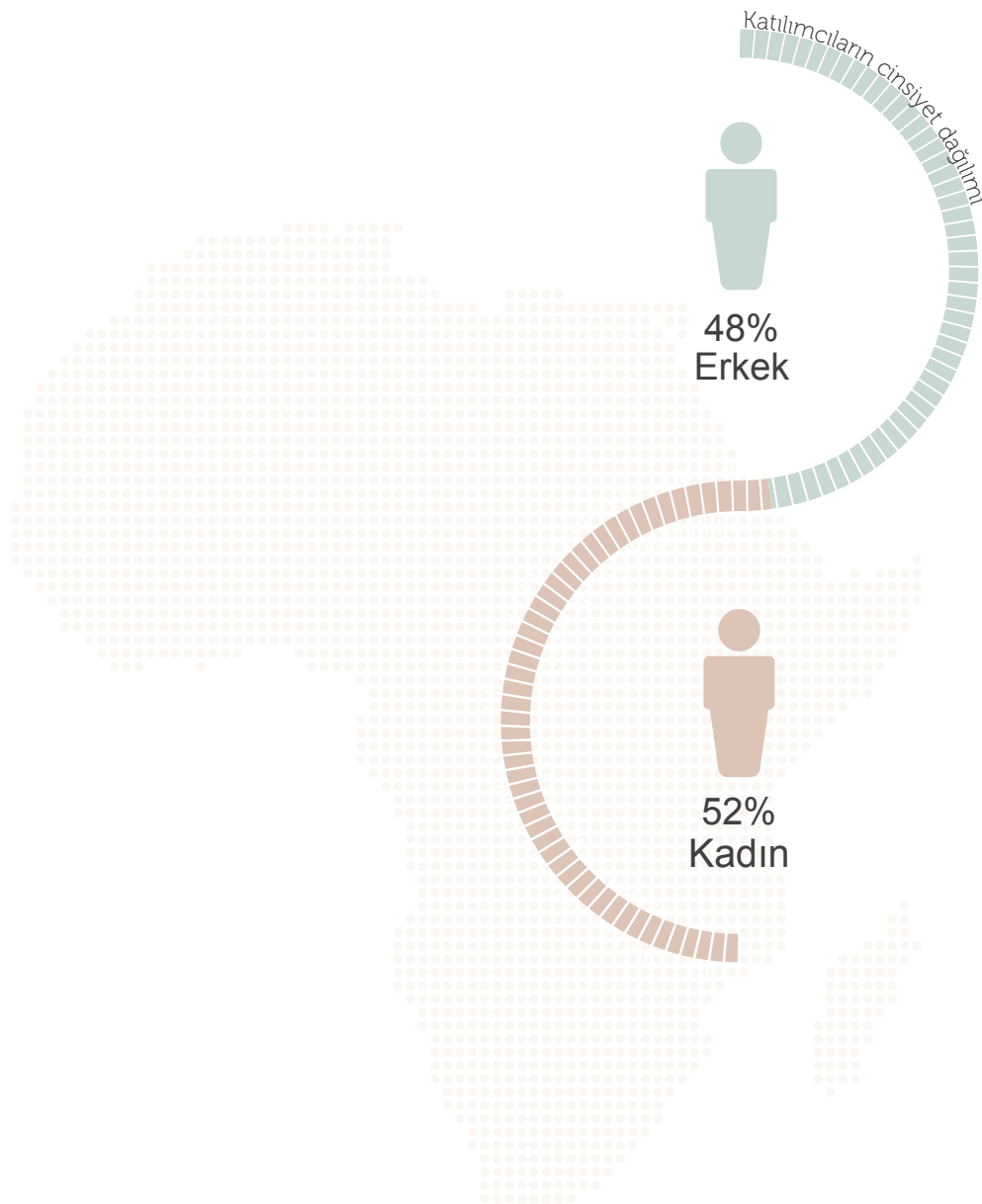
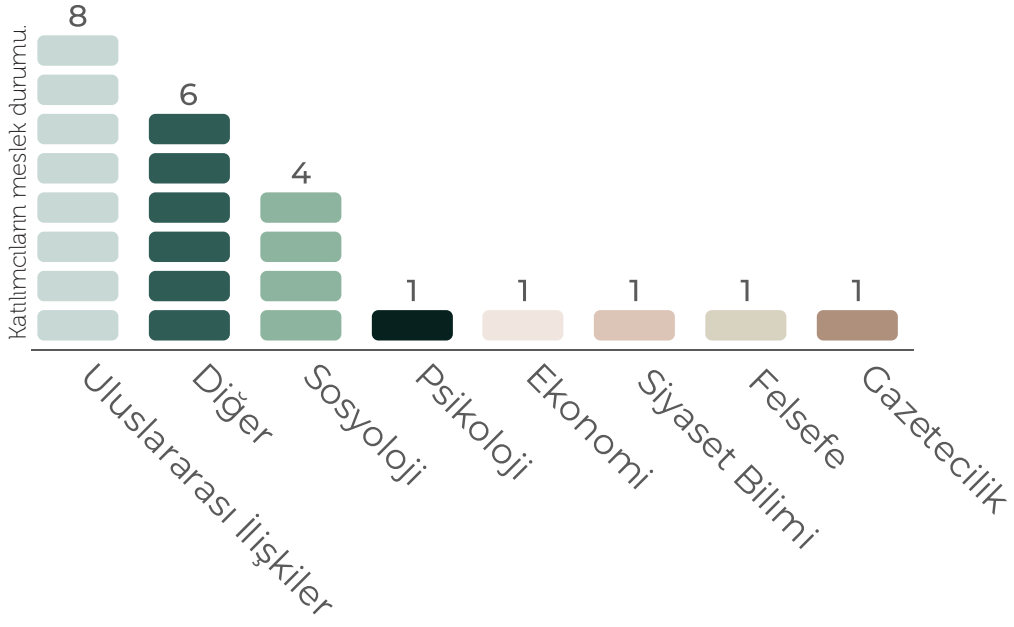
- Katılımcı sayısı: 87
- Katılımcıların yaş aralığı: 20-43
- Cinsiyet dağılımı: %50,6 kadın, %49,4 erkek
- Katılımcıların uyruğu: Türkiye, Somali, Suudi.
- Katılımcıların mesleki durumu: 66 öğrenci, 7 akademisyen, 14 farklı meslek mensubu.

Seminerlere dair genel bilgiler izleyen sayfada paylaşılmıştır.

Başvuranların Profilleri

Katılımcıların Profilleri

Understanding Somali Society

Prof. Dr. Afyare Abdi Elmi, Katar Üniversitesi

Somali'nin ülke yönetimindeki sorunlar ve ülkede devam eden çatışmaları hakkında giriş mahiyetinde bilgiler paylaşıldı. Somali-Etiyopya ilişkilerinin bu sorunlara etkisine özel olarak değinildi. Bu girişin ardından Somali diasporasını ortaya çıkaran dinamikler ve diasporanın ülkeye farklı alanlardaki etkileri değerlendirildi.

Prof. Dr. Afyare Abdi Elmi

Katar Üniversitesi'nin Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde Uluslararası Siyaset alanında profesördür. "Somali'deki Çatışmayı Anlamak: Kimlik, Siyasal İslam ve Barış İnşası" adlı kitabın yazarıdır. Dr. Elmi, New York Times ve Al-Jazeera English Channel da dahil olmak üzere büyük medya kuruluşlarına yorumlarda bulunmuştur. Ayrıca International Herald Tribune, Boston Globe, Globe and Mail, Toronto Star, Edmonton Journal ve Al-Jazeera Online'da makaleleri yayınlanmıştır. Dr. Elmi şu anda Afrika Boynuzu ile ilgili iki araştırma projesi üzerinde çalışmaktadır. Bunlar; Somali'nin Anayasal Gelişimi ve Afrika Boynuzu'ndaki korsanlığın nedenleri ve sonuçları.

Somali Youth in Diaspora: Challenges and Opportunities

Dr. Yusuf Sheikh Omar

Diaspora kavramına genel bir giriş yapıldıktan sonra Somali Diasporasının oluşum sebeplerine kısaca değinildi. Yeni bir toplumun inşa edilebilmesinin sosyal entegrasyon, izolasyon ve asimilasyon kavramlarına bağlı olduğu varsayımına binaen Somali diasporasına dair somut örnekler verildi. Bu varsayımlar ile ilgili Somali Diasporasında yaşanmış olaylara değinildi. Somali Diasporasında bulunan genç nüfusun durumu, yaşadıkları sorunlar ve bunlara dair çözüm önerileri sunuldu.

Dr. Yusuf Sheikh Omar

Avustralya, La Trobe Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi'nden doktora sahiptir. Uluslararası akademik dergilerde ve Avustralya'nın önde gelen gazetelerinde çok sayıda yayınlanmış yazısı bulunmaktadır. Araştırmalarında, Afrika ve Müslüman gençlik kimlikleri, aidiyet, sosyal entegrasyon, Afrika diasporasının -özellikle çatışmalardan etkilenen ülkelerden gelenler açısından- ulus inşası, bilgi ve beceri aktarımı, duygusal refah, çatışma çözümü ve barış inşası üzerine odaklanmıştır.

Dr. Abdirashid Ismail

Abdirashid Ismail, Finlandiya Göç Enstitüsü'nde kıdemli bir araştırmacıdır. Göç Enstitüsü'ne katılmadan önce, Helsinki Üniversitesi Sosyal Araştırmalar Bölümü'nde doktora sonrası araştırmacı olarak görev yapmıştır. Ayrıca Somali, Mogadişu'daki Miras Politika Çalışmaları Enstitüsü'nde (HIPS) ekonomi politikası alanında görevlidir. Araştırma alanı iki geniş çalışma alanını kapsamaktadır: İlki, özellikle ulusötesi göç, aile refahı, entegrasyon ve iltica politikasına odaklanarak göç ve diaspora çalışmaları. Burada birincil araştırma odağı Avrupalı Somalililer ve onların ulusötesi aileleri üzerinedir. İkincisi, çatışmanın ekonomi politiği ve devlet oluşumu.

The Role of Somali Diaspora in the Peace Building and Development

Dr. Abdirashid Ismail

Diasporanın bir ülkenin ekonomisine, kültürüne ve siyasetine muhtemel etkileri belirtildi. Somali Diasporasının Somali siyasetinde oynadığı roller belirlendikten sonra diasporanın Somali'deki mevcut çatışmaların çözümü noktasındaki etkileri tartışıldı.

Prof. Dr. Afyare Abdi Elmi

Katar Üniversitesi'nin Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde Uluslararası Siyaset alanında profesördür. "Somali'deki Çatışmayı Anlamak: Kimlik, Siyasal İslam ve Barış İnşası" adlı kitabın yazarıdır. Dr. Elmi, New York Times ve Al-Jazeera English Channel da dahil olmak üzere büyük medya kuruluşlarına yorumlarda bulunmuştur. Ayrıca International Herald Tribune, Boston Globe, Globe and Mail, Toronto Star, Edmonton Journal ve Al-Jazeera Online'da makaleleri yayınlanmıştır. Dr. Elmi şu anda Afrika Boynuzu ile ilgili iki araştırma projesi üzerinde çalışmaktadır. Bunlar; Somali'nin Anayasal Gelişimi ve Afrika Boynuzu'ndaki korsanlığın nedenleri ve sonuçları.

Diaspora's Political Representation in Somali

Prof. Dr. Afyare Abdi Elmi, Katar Üniversitesi

Somali Diasporasının Somali siyasal sistemindeki yeri ve güncel siyasal katılımı somut örnekler üzerinden sunuldu.

Somali Diaspora Identity and Belonging in Post-National Context

Dr. Abdi Hersi

Diaspora mensuplarının kimlik oluşumu özellikle 11 Eylül saldırıları sonrasında devletlerin değişen politikaları çerçevesinde ele alındı. Somali Diasporasının ulusal ve uluslararası politikalar sonucu maruz kaldığı muameleler ve bunun kimliğe etkisi değerlendirildi.

Dr. Abdi Hersi

Dr. Abdi Hersi şu anda Hükümetler Arası Kalkınma Otoritesi'nin (IGAD) Bilgi Yönetimi ve Öğrenme Uzmanı - Göç Programıdır. Doktora derecesini Griffith Üniversitesi Beşeri Bilimler, Diller ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nden aldı. Doktora tezi, Avustralya Müslüman Entegrasyon Kavramlarını inceliyor. Dr Hersi'nin Queensland Üniversitesi'nden Uluslararası Çalışmalar (Uluslararası İlişkiler) Yüksek Lisansı ve Queensland Teknoloji Üniversitesi'nden İşletme (İnsan Kaynakları Yönetimi) derecesi vardır. Palgrave Macmillan tarafından basılan: Conceptualisation of Integration: An Australian Muslim Counter-Narrative adlı kitabın yazarıdır. Dr Hersi, Griffith Üniversitesi Beşeri Bilimler, Diller ve Sosyal Bilimler Okulu'nda eski bir dönem öğretim görevlisidir.

Diasporic Women and Political Participation in Somali and Abroad

Dr. Ladan Affi

Somali'deki kadınların sosyal ve siyasî hayattaki rolü hakkında bilgi verildikten sonra diasporadaki Somalili kadınların hem Somali'deki hem de yaşadıkları ülkelerdeki siyasî hayata katkıları örnekler üzerinden işlendi.

Dr. Ladan Affi

Dr. Ladan Affi, Wisconsin-Madison Üniversitesi'nden doktora derecesine sahip bir siyaset bilimci. ABD, Afrika ve Orta Doğu'daki üniversitelerde ders verdi. Araştırma alanları arasında göç; diaspora; Cinsiyet; barış inşası; korsanlık; havaleler; Afrikanın Boynuzu;

Experience Sharing: Lessons From Turkish Diaspora

Dr. Mehmet Köse, Afrika Vakfı

Türk Diasporası hakkında genel bir bilgilendirme yapıldıktan sonra Türk Diasporasının tecrübelerinden hareketle Somali Diasporasının çıkarabileceği derslere değinildi.

Dr. Mehmet Köse

İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu olan Köse, aynı üniversitede Diaspora Politikaları alanında doktora eğitimini tamamlamıştır. Yurt içi ve yurt dışında birçok sivil toplum kuruluşunda aktif görev almıştır. Yurt dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının kuruluş çalışmalarında yer almış ve söz konusu başkanlıkta Başkan Yardımcısı ve Başkan olarak görev yapmıştır.

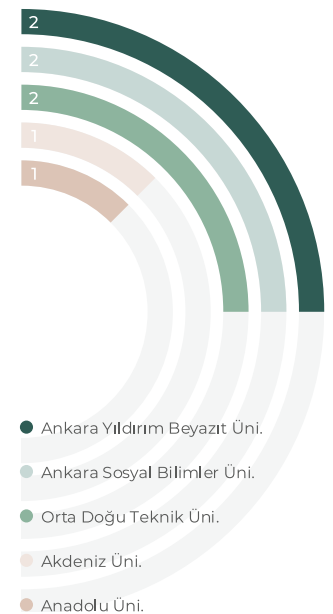
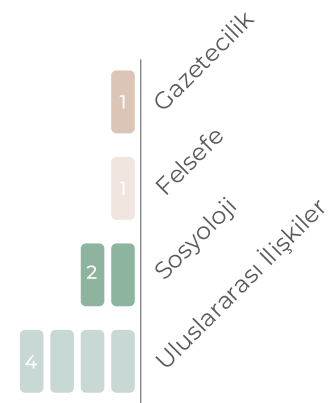
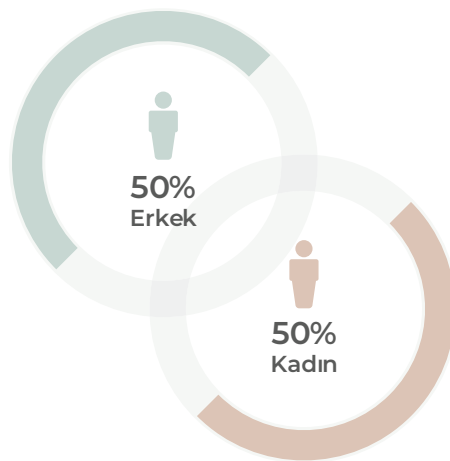

Somali Diaspora Çalışma Grubu

Afrika'nın en önemli diasporalardan biri olan ve özellikle 1990'larda şiddetlenen iç savaş, ekonomik kriz ve güvenlik sorunlarından ötürü kitlesel olarak yurtdışında yaşamak için göç etmiş Somali halkının, geçmişten günümüze yaşadığı değişim, dönüşüm, ihtiyaç ve beklentileri bir önceki bölümde ifade edilen yaz okulunda yapılan seminerler bağlamında gençlik, kimlik, kalkınma ve siyasal katılım gibi çeşitli başlıklarda ele alınmıştır.

Son yıllarda Türkiye ile Somali arasında artan sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi ilişkilerin bir sonucu olarak Türkiye'deki Somali diasporasının sayısı da giderek artmaktadır. Ancak Türkiye'de gerek Afrika gerek Somali özelinde yapılan çalışmalar oldukça yetersizdir.

Söz konusu programın gerekliliklerini başarı ile yerine getiren 8 kişilik ile bir çalışma grubu kurulmuş ve 2021 yılı içerisinde de Somali Diasporası üzerine tematik uzmanlaşma ve proje geliştirme esaslı bir çalışma planı yapılarak çalışmalar devam ettirilecektir.

Seminerler ve Paneller

Güney Afrika Seminerleri

23.08.2020 ile 04.09.2020 tarihleri arasında gerçekleştirilen, Güney Afrika'nın Apartheid döneminden sonra yaşanan siyah ekonomi, işsizlik vb. sorunlarının çözüm önerileri ve Güney Afrika'nın dış politikası konuları üzerinde bölgede bulunmuş uzmanlar tarafından eğitimler verildi. 23 Ağustos tarihinde başlayan ve 7 seminerden oluşan programa 122 katılımcı başvurmuştur.

Seminer dizisine katılanlara dair bazı istatistikler şu şekildedir:

- Katılımcı sayısı: 70
- Katılımcıların yaş aralığı: 21-35
- Cinsiyet dağılımı: kadın %52, erkek %48
- Katılımcıların uyruğu: Türkiye, Somali
- Katılımcıların mesleki durumu: Öğrenci, Akademisyen

Seminerlere dair genel bilgiler izleyen sayfada paylaşılmıştır.

GÜNEY AFRIKA SEMİNERLERİ

Güney Afrika ve Türkiye'nin Belirli Alan Ülkeleri ile Ekonomik İlişkileri
Dr. Mustafa ÇAKIR
İstanbul Kültür Üniversitesi
23.08.2020 | 16.00

Güney Afrika'da Apartheid Sonrası Siyah Ekonomi Gelişimi ve Stratejiler
Dr. Semet ÇELİK
İstanbul Kültür Üniversitesi
23.08.2020 | 18.00

Güney Afrika'da Müslüman Azınlıklar
Dr. Emre Uralcıoğlu
Baskın Toprak Bilimler Enstitüsü
27.08.2020 | 16.00

Güney Afrika Müslüman Topluluklarının Dematik Değişim ve Mücadeleleri
Dr. Serhat Çelik
İNKAMPRE
29.08.2020 | 18.00

Güney Afrika'nın Uluslararası Politikadaki Yeri ve Güney Afrika Dış Politikası
Doç. Dr. Mehmet Özkan
Türkiye Milli Savunma Bakanlığı
31.08.2020 | 16.00

Güney Afrika'da Edebiyat ve Toplum
Dr. Ali YİĞİT
İstanbul Kültür Üniversitesi
02.09.2020 | 18.00

Güney Afrika'da Yerli Kaynakları ve Madencilik
Prof. Dr. Bekir GENÇ
University of the Western Cape, Johannesburg
04.09.2020 | 16.00

2012-2019 Sayılı
© AfrikaVakfi.org
Maddeleri No: 193 Caddesi No 31
Büyükdere Çarşı Çukurova Ankara

Güney Afrika ve Türkiye'nin Gelişmekte Olan Ülkeler ile Ekonomik İlişkileri

Dr. Mustafa ÇAKIR

Lisans, Beykent Üniversitesi, Ekonomi,

Yüksek Lisans, Johannesburg Üniversitesi, Ekonomi,

Doktora, Johannesburg Üniversitesi, Ekonomi.

Doktora tezi, Güney Afrikanın BRIC'e dahil olması.

Güney Afrika'da hakkında genel bilgilendirmeden sonra ülkenin ekonomisini şekillendiren olaylar, kaynaklar ve politikalar ele alındı. Aynı zamanda ülkenin ekonomisindeki problemler ve dış ülkeler ile ilişkilerine değinildi.

Güney Afrika'da Apartheid Sonrası Siyah Ekonomi Güncelleştirme Stratejisi

Dr. Şenol ÖZTÜRK

Lisans, Marmara İşletme

Yüksek Lisans, Marmara Yönetim ve Organizasyon

Doktora, Marmara Çalışma Ekonomisi

Doktora Sonrası Çalışma, Johannesburg Üni. Kamu Yönetimi.

Güney Afrika'ya gelen ilk Avrupalı yerleşimcilerin 1652 yılında bölgedeki faaliyetlerinin anlatılması ile kolonyal döneme değinerek başladı. Daha sonra post kolonyalizm ve apartheid dönemine değinildi. Seminerin devamında apartheid sonrası siyah ekonomi güçlendirme stratejileri hakkında bilgi verildi.

Güney Afrika'da Müslüman Azınlıklar

Dr. Onur UNUTULMAZ

Lisans, Boğaziçi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler, Koç Uluslararası İlişkiler

Master, Oxford Göç Araştırmaları Master

Doktora, Oxford Antropoloji

Küresel Müslüman Diaspora Projesi'nin Afrika ayağı konu alındı. Afrika'da ki Müslümanların çoğunlukta olduğu bölgeler hakkında bilgi verildikten sonra proje süresince halk ile yapılan anketlerin sonucu paylaşıldı. Ankette Müslümanların dini yaşamadaki özgürlükleri, hakları, ülkeye olan aidiyetleri gibi konulara değinildi.

Güney Afrika Müslüman Toplulukların Osmanlı Derleti ile

Münasebetleri

Dr. Serhat ORAKÇI

Güney Afrika'da Osmanlılar başlıklı Yüksek lisansını Johannesburg Üniversitesinde tamamlayan Orakçı, geçtiğimiz günlerde doktorasını tamamlamıştır. Halihazırda

İNSAMER'de araştırmacı olarak bulunmaktadır.

1862 yılında Güney Afrikalı Müslümanların taleplerini İstanbul'a iletmeleri sonucu bölge ile münasebetlerin nasıl başladığı konusu işlendi. Aynı dönemde Hollanda sömürgesi ile Cape Town'a gelen Malili Müslümanların bölgeye etkileri anlatıldı. Abdülhamit dönemindeki Pan-İslam siyasetine değinildi ve bu siyasetin bölgedeki politikaları üzerinde duruldu.

Güney Afrika'nın Uluslararası Politikadaki Yeri ve Güney Afrika Dış Politikası

Dr. Mehmet ÖZKAN

Lisans, İstanbul Üniversitesi Siyasal Fakültesi, Johannesburg ve Linköping üni.

lerinde master yaptı, Doktora Sevilla üni. Uluslararası ilişkiler, 2009 Universidad

Pontificia Bolivariana'da, 2010 Hindistan Institute for Defense and Security Analysis

(IDSA) araştırma merkezi, 2011 Kahire Üniversitesi misafir araştırmacı. 2012 yılında

Uluslararası Saraybosna Üniversitesi'nde öğretim üyesi oldu.

Apartheid dönemi sonrası ülke politikaları hakkında bilgi verildi. 1980'ler sonrası Apartheid döneminin bitmesi ile Mandela'nın iktidara gelmesinin ardından insan hakları, siyahları güçlendirme konularında izlenen politikalara değinildi. Sonrasında 1998-2008 yılları arasında siyasetçilerin Güney Afrika'yı aktör yapmaya çalışması ve bu alanda izledikleri yollar anlatıldı.

Güney Afrika'da Edebiyat ve Toplum

Dr. Ali YİĞİT

Lisans, Atatürk Üniversitesi

Master, Fatih Üniversitesi

Doktora, Fatih Üniversitesi

Doktora Sonrası Çalışma, Cape Town Üniversitesi

Güney Afrika'da konuşulan diller hakkında bilgi vererek başladı. Sonrasında yazılı edebiyatta etkili olan isimler, olaylar ve eserler hakkında bilgi verildi. Son olarak modern Güney Afrika edebiyatına değinildi.

Güney Afrika'da Yer Altı Kaynakları ve Madencilik

Prof. Dr. Bekir GENÇ

Güney Afrika'da Wits Üniversitesinde Madencilik alanında akademik çalışmalarda bulunan Genç, geçtiğimiz yıl Güney Afrika Cumhuriyeti tarafından en etkili bilim adamları listesinde yer almış olup Madencilik alanında çalışmalarını ile ün kazanmıştır.

Güney Afrika'nın yer altı kaynakları bakımından zenginliği hakkında bilgi vererek başladı. Devamında bu kaynakların ülke ekonomisine ve dış ülkeler ile ilişkilerine katkısı hakkında bilgi verildi.

"Güney Afrika'da Suç: Sebepler ve Çözümler" Konferansı

Vakfımızın Güney Afrika Bölge Çalışmaları Merkezinin organize ettiği 15/09/2020 tarihinde gerçekleştirilen "Güney Afrika'da Suç: Sebepler ve Çözümler" başlıklı çevrimiçi konferansta Güney Afrikalı

Aktivist ve Uluslararası Suç Derneği Başkan Yardımcısı Yusuf Abramje konuk edilmiştir. Kırkın üzerinde katılımcının olduğu programda Abramje, Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki suç durumuna ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Güney Afrika Cumhuriyetindeki mevcut durumun sosyal, siyasi ve ekonomik yönlerine dikkat çeken Abramje, gelir dağılımı, yolsuzluk ve yoksullukla ilgili somut örnekler verdi.

"Zimbabwe: Politics and Economics" Konferansı

Vakfımızın Güney Afrika Bölge Çalışmaları Merkezinin organize ettiği "Zimbabwe: Politics and Economics" başlıklı çevrimiçi konferansa Zimbabwe Harare Üniversitesinden Dr. Lawrence Mhandara'nın konuşmacı olarak katıldı. Farklı ülkelerden otuz beş katılımcının dinleyici olarak yer aldığı etkinlikte Dr. Mhandara, Zimbabwe'nin Mugabe öncesinde ve sonrasındaki ekonomik ve siyasi durumunu değerlendirdi. Mhandara, kurumsal devlet anlayışının yolsuzluklar nedeniyle oturtulamadığını, bu durumun da ekonomik ve siyasi sistemi düzetelemeye hale getirdiğini ifade etti. Zimbabwe'nin kendi kendine yeten bir ülke olmaktan dış yardımlara muhtaç bir ülke haline gelmesinin yönetimsizlik ve yolsuzluktan kaynaklandığını ifade ederek soru-cevap kısmında katılımcıların sorularına cevap vermiştir.

"Impacts of the Floods on Social, Economic and Environmental Sectors: The Case of Beledweyne in Somalia" Konferansı

27/07/2020 Tarihinde gerçekleştirilen sunumda, Somali'nin Beledweyne bölgesinde 2019 yılında gerçekleşen sel felaketlerini konu edinen bu konferansta Dr. Abdullah Elmi'yi konuşmacı olarak ağırladı. Sel felaketlerinin sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerinin masaya yatırılması amacıyla düzenlenen konferansta Dr. Elmi,

Beledweyne'deki su kaynaklarının yönetiminin stratejik öneme sahip olduğunu ve bu bilinçle bir takım yatırımların yapılması gerektiğini ifade etti. Farklı ülkelerden kırk katılımcının dinleyici olarak katıldığı konferansın son bölümünde verimli bir tartışma yürütülmüş olup Vakfımız bünyesinde konuyla ilgili araştırmaların yürütülmesi için bir çalışma grubu oluşturulmuştur.

"Somali Somaliland Talk's" Paneli

19/07/2020 tarihinde vakfımız tarafından gerçekleştirilen panelde, Somali ve Somaliland hükümetleri arasında sürdürülen ve Türkiye'nin de üçüncü taraf olarak katkı sunduğu barış görüşmeleri Vakfımızın düzenlediği panelde detaylı biçimde değerlendirildi. TRT World çalışanı Abdinor Mohammed'in moderatörlüğünde düzenlenen panele Somaliland Dışişleri Eski Bakanı Ismail Bube, Katar Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Afyare Abdi Elmi ve Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Esra Çuhadar panelist olarak katıldı. Yoğun uluslararası katılımın olduğu panelde konuşmacılar, görüşmelerdeki son durumu değerlendirerek atılması gereken adımlar üzerine önerilerini sundular.

"Legacy of Nelson Mandela" Konferansı

Thembekile Mandela Foundation ile 05/12/2019 tarihinde yapılan işbirliği anlaşmasının akabinde Nelson Mandela'nın torunu Ndilekile Mandela ve Dr. Liaquat Alli Azam'ın katılımıyla Nelson Mandela'nın mirasını konu edinen "Legacy of Nelson Mandela" başlıklı konferans düzenlendi. Konferansta, Nelson Mandela'nın fikirleri ve siyasi vizyonu ışığında Afrika kıtasında ve dünya genelinde yürütülebilecek çalışmalar tartışıldı.

"Sudan: İç Dengeler ve Dış Arayışlar" Paneli

26/08/2020 Tarihinde gerçekleştirilen panelde, Vakfımız son yıllarda askeri süreçler dolayısıyla siyasi çalkantılar yaşayan Sudan'daki

gelişmeleri gündem edinen "Sudan: İç Dengeler ve Dış Arayışlar" başlıklı bir panel düzenledi. Anadolu Ajansı Afrika Editörü İbrahim Tıgılı'nın oturum başkanlığında düzenlenen panelin konuşmacıları Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Doğu ve Afrika Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Enver Arpa, Gazeteci Zeynep Karataş ve Sudanlı akademisyen Dr. Tirab Abbkar Tirab'tı. Panelde Sudan'daki

mevcut iç politika dinamikleri ve uluslararası kamuoyunun Sudan'a dair yaklaşımları masaya yatırıldı.

WEB-PANEL

**SUDAN:
İÇ DENGELER VE DIŞ ARAYIŞLAR**

Moderatör:
İbrahim Tıgılı
Anadolu Ajansı

Konuşmacılar:
Prof. Dr. Enver Arpa
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Zeynep Karataş
Gazeteci
Dr. Tirab Abbkar Tirab

26
AĞUSTOS
2020
18:00

afrika
VAKFI
AFRICA FOUNDATION

0312 475 54 97 | info@vakfi.org | Marmarış Mh. 1923 Caddesi No:31 Döneri Villakent Sitesi Çankaya Ankara

Çalıştaylar

Afrika Zirvesi Hazırlık Çalıştayı

Vakfımız, "Diplomasi Zirvesi: Afrika'nın Stratejik Ortaklığına Yeni Bir Yaklaşım" başlığı altında bir dizi çevrimiçi çalıştay düzenledi. Türkiye ve Afrika'dan öğrenciler, akademisyenler ve araştırmacıların katıldığı çalıştayların ilkinde Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Doğu ve Afrika Araştırmaları Enstitüsü Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Mürsel Bayram "Çin'in Afrika'daki Zirve Diplomasisi: Focac Vakası" başlıklı sunumunu gerçekleştirdi. Çin'in Afrika'daki angajmanlarına dair temel bilgileri paylaşan Bayram, FOCAC bünyesinde yürütülen çalışmaların değerlendirdikten sonra Çin'in Afrika ülkeleri ile birebir ilişkilerine değindi. Bayramın değerlendirmeleri Çin'in Afrika kıtasındaki ticari faaliyetlerinin ve Afrika ülkelerindeki istikrarsız yapının Çin Afrika ilişkilerinin sınırlarını belirlediğini göstermektedir.

Çalıştay serisinin ikinci oturumunda Yaşar Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünden Dr. Elem Eyrice Tepeciklioğlu "Rusya, Afrika'ya Döndü mü?" başlıklı sunumunu yaptı. Soçi'de "Barış, Güvenlik ve Kalkınma İçin" başlığı altında gerçekleştirilen ilk Rusya-Afrika Zirvesinin arka planına odaklanan Tepeciklioğlu, Rusya-Afrika ilişkilerinin tarihsel temellerine değinip Rusya'nın kıtaya olan yenilenmiş ilgisinin ardında yatan faktörleri değerlendirdi. Tepeciklioğlu, Rusya'nın Afrika'daki faaliyetlerini yeniden yoğunlaştırmasını Afrika'nın doğal kaynak donanımı, Rus silah satışları için pazar potansiyeli ve Afrika ülkelerinin artan siyasî ağırlığı gibi stratejik düşüncelere dayandırmaktadır.

Serinin üçüncü ve son oturumunda Selçuk Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Aslıgül Sankamış Kaya, "Fransa- Afrika İlişkilerinde Kırılma ve Süreklilik" başlıklı sunumunu gerçekleştirdi. Kaya, kıtadaki Fransız dış politikasının geleneksel yaklaşımından sapmadığının altını çizip, Fransa-Afrika ilişkilerinde değişimi yönlendiren ve sınırlayan faktörlere değindi. Fransa'nın Sahra altı Afrika'da ciddi bir nüfuzu olduğu ve bu derecede etkin baka bir nüfuz alanı olmadığı görüşü ileri sürüldü.

Afrika'ya Yönelik İnsani ve Kalkınma Odaklı Yardımlar Çalıştayı

Türkiye'nin ev sahipliğinde 2021 yılında gerçekleştirilmesi öngörülen "3. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi" öncesinde, Afrika Vakfının planladığı birtakım araştırma, çalıştay ve etkinliklerden ilkinin koordinatörlüğünü ve raportörlüğünü Özgür Üçkuş'un yürüttüğü üç oturumluk "Afrika'ya Yönelik İnsani ve Kalkınma Odaklı Yardımlar Çalıştayı" gerçekleştirildi.

"Afrika'ya yönelik kalkınma ve insani odaklı yardım faaliyeti yürüten kamu ve sivil toplum kuruluşlarının araç ve yöntemlerine odaklanmak", "Geçmiş iki zirvede bu alanda alınan kararları ile sonuçlarını irdelemek" ve "Donör ve alıcı ülkeler açısından mevcut dış yardım mekanizmaları ile uygulamalarını analiz eden ve yeni politika önerileri sunan bir çalışmaya zemin oluşturmak" amaçları doğrultusunda düzenlenen çalıştay, Kovid-19 salgını tedbirleri kapsamında çevrimiçi gerçekleştirildi.

Çalıştay'ın ilk oturumunda, Afrika Vakfı Başkanı Hasan Basri Kurt moderatörlüğünde "Kalkınma Politikalarında Afrika" tartışıldı. Bu oturumda Doç. Dr. Seyithan Ateş'in "Küresel Kalkınma Politikaları ve Afrika", Doç. Dr. Abdurrahman Korkmaz'ın "Türkiye Kalkınma İşbirliği Politikalarında Afrika" ve Dr. Nurgül Bekar'ın "Bölge Dışı Aktörler ve Afrika'daki Kalkınma Politikaları" başlıklı sunumlarına yer verildi.

Mehmet Köse moderatörlüğünde yapılan ikinci oturum "Kalkınma Politikalarından Birlikte Kalkınmaya: Türkiye Tecrübesi" başlığıyla yapıldı. Bu oturumda, Anıl Ertekin "Türkiye'nin Afrika Kalkınma İşbirliği Politika ve Programları: Planlama, Koordinasyon ve Uygulama", Alper Uluca "Afrika'da Kamu-STK İşbirliği: Fırsatlar ve Zorluklar", Mustafa Oğuz ise "Kalkınma Projelerinden Kalkınma Yatırımlarına: Kamu-STK-Özel Sektör İşbirliği" başlıklı sunumlarını yaptılar.

Çalıştayın "Sürdürülebilirlik, Etkinlik ve Etkililik: Tecrübeler ve Öneriler" başlıklı son oturumu Ali Maskan moderatörlüğünde gerçekleştirildi. Son oturumda, Ahmet İzzet Bozbey'in "Kalkınma Projelerinde Risk Yönetimi", Hacı Mahmut Arslan'ın "Kamu, STK ve Özel Sektör: İşbirliği mi Yönetmek mi?" ve Doç. Dr. Murat Bayar'ın "Türk Modeli: Ne olmalı? Ne Olmamalı?" başlıklı sunumlarıyla yapıldı. Çalıştayın değerlendirmesi niteliğindeki "Türkiye-Afrika İşbirliğinde Kalkınma Yardımları Raporu" nun hazırlıkları sürmektedir.

İşbirlikleri

ISIR Think Tank

Institute for Strategic Insights and Research (ISIR), Somaliland'ın başkenti Hargeysa'da 2018 yılında kurulmuş sivil bir düşünce kuruluşudur. ISIR'ın kuruluş amacı barış ve güvenlik, iyi yönetim, insan hakları ve demokrasi alanlarında araştırmalar yapmak ve yerel, bölgesel ve uluslararası karar vericilere politika önerileri sunmaktır.

Afrika Vakfı 2020 yılı Eylül ayında ISIR ile bir iyi niyet ve işbirliği anlaşması yapmış, ortak araştırmaların yapılması, ortam seminer, panel ve çalıştayların düzenlenmesi, karşılıklı ziyaretlerin gerçekleştirilmesi gibi hususlarda mutabakata varmıştır. Bu bağlamda ivedilikle iki ayrı araştırma grubu oluşturulmuş, iki kurumun belirlediği araştırmacıların belirlenen konular hakkında araştırmalarına başlamasına zemin hazırlanmıştır. Bu araştırmaların sonuçları her iki kurumun ilkeleri gözetilerek Türkçe, Somalice ve İngilizce olarak yayımlanacaktır.

Thembekile Mandela Vakfı

2012 yılında Güney Afrika'nın eski lideri Nelson Madela'nın torunu Ndileka Mandela tarafından Johannesburg'da kurulan Thembekile Mandela Foundation sağlık ve eğitim alanında faaliyet gösteren bir kuruluştur. Vakıf, kırsal alanlarda yürüttüğü eğitime destek projelerinin yanı sıra gençlik gelişim programları ile genç nüfusa istihdam yaratılması için de çalışmaktadır.

2019 yılının Aralık ayında Thembekile Mandela Vakfını temsilen Vakfımızı ziyaret eden Ndileka Mandela ve Dr. Liaqat Alli Azam ile ikili işbirliği imkânları üzerine görüşülmüş ve bir anlaşma yapılmıştır. Türkiye'deki ve Güney Afrika'daki genç nüfusa yönelik projelerin hayata geçirilmesi işbirliğinin odak noktası olarak belirlenmiştir.

TOBB-ETÜ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB-ETÜ) lisans müfredatlarını öğrencilerinin iş deneyimi ile mezun olmalarına fırsat vermek amacıyla ortak eğitim modeli çerçevesinde düzenlemiştir. Ortak eğitim, bu amacın gerçekleştirilmesi için kurumlar arası işbirliği esasına dayanan bir eğitim programıdır. Ortak Eğitim Modeli, öğrencilerin öğrenimleri sırasında çeşitli kurumlarda, meslekleriyle ilgili bir alanda çalışmalarını sayesinde mesleki gelişmelerini pekiştiren ve kariyerlerini planlamaya yardımcı olan bir eğitim stratejisi izlemektedir.

Afrika Vakfı da bu çerçevede TOBB-ETÜ ile işbirliği yapan sivil toplum kuruluşlarından bir tanesidir. Vakfımızdaki eğitim programına her dönem kabul edilen öğrenciler Afrika Vakfı'nın Türkiye ve kıta ülkeleri arasında siyasî, sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetler yürütmek ve iş birlikleri geliştirmek amacına uygun olarak çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda öğrencilerden basın-yayın taramaları, farklı kaynaklardan çeviriler yapmaları, belirli konulardaki araştırmalara katılmaları ve Vakıf tarafından düzenlenen etkinliklere katılım sağlayıp destek vermeleri beklenmektedir.

Araştırmalar

Afrika Zirvesi Kitap Projesi

Afrika Vakfı, 2019 yılı Eylöl ayından itibaren Afrika ve Afrika'nın stratejik ortakları arasında düzenlenen zirveleri incelemek üzere çalışmalar yürütmekte olup bu hususta bir takım programlara ev sahipliği yapmıştır. Aynı çalışmanın bir parçası olarak "Diplomasi Zirvesi: Afrika'nın Stratejik Ortaklığına Yeni Bir Yaklaşım" başlıklı ortak yazarlı bir kitabın yayımlanması için konuyla ilgili uzmanlara, araştırmacılara ve akademisyenlere davette bulunmuştur. Kitap zirvelerin tarihsel arka planlarını sunmayı ve Afrika'nın yeni stratejik ortaklık modelinin geleneksel yaklaşımlardan ne kadar farklı olduğunu açıklamayı amaçlamaktadır. Kitap çalışması Türkiye, Çin, Hindistan, Güney Kore, Fransa, Brezilya, İtalya ve Rusya'nın düzenlediği Afrika zirvelerine odaklanmaktadır. Kitabın bölümleri alanında uzman hakemler tarafından incelenmekte olup ilk taslağın 2020 yılı sonuna kadar hazırlanması planlanmaktadır.

Somali Diasporası

Somali uzun süren iç savaş, kuraklık, kıtlık ve ekonomik kriz nedenleriyle 1970'li yıllardan itibaren farklı ülkelere göç vermiştir. Türkiye'nin 2011 yılıyla birlikte ivme kazanan Somali'yle işbirliği Türkiye'deki Somalili nüfusunu artırmıştır. Bu göç hareketinin arkasında yatan sebeplerden öne çıkanı Türkiye'nin Somali'ye yaptığı kalkınma yardımları ve ikili ilişkilerin gelişmesidir. Afrika Vakfı bünyesindeki Doğu Afrika Araştırmaları Merkezi, Türkiye'de artan Somalili nüfusunu araştırma konusu edinerek Ankara merkezli bir saha çalışması yürütmüştür. Yapılan araştırma, Türkiye'de Somali diasporasının çoğunlukla genç üyelerinin bulunduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye'ye göçün altında yatan nedenler ve göçün kalıcılaşmasında öne çıkan hususların tespiti araştırmanın odağını teşkil etmektedir. Araştırmanın sonuçlarının Somali diasporasına dair bir farkındalık oluşturması ve çalışmanın önerilerinin karar vericilerle paylaşılması amaçlanmaktadır.

Sahra Altı Afrika Limanları

Sahra altı Afrika bölgesi yüksek potansiyeline rağmen dünya ticaretinde bu potansiyelini gösteremeyen ülkelerin bulunduğu bir bölgedir. Enerji ve doğal kaynak bakımından zengin olan bölge ekonomisinin önemli bir kısmı ihracata bağlıdır. Petrol, kömür, demir cevheri, değerli metaller, kakao, hurma yağı ve kereste başlıca ihracat ürünleri arasındadır. İhracatın artması ve bölgenin küresel ekonomi içerisinde önem kazanması bölge ekonomisine katkı sunacak ve bölgenin kalkınmasında büyük rol oynayacaktır. İhracatın artırılması noktasında Afrika'nın deniz yolları stratejik öneme haizdir. Sahra altı Afrika, popüler ve gelecek vaat eden limanları sayesinde hem dünya ticaretine hem de kıta ticaretine can katacak bir kapının anahtarı gibi görülebilir. Sahra altı Afrika'da hâlihazırda popüler olan ve güven kazanmış, ekonomiye büyük ölçüde katkı sağlayan limanlar olsa da ne yazık ki bunlar çok sınırlı sayıdadır ve günümüz şartlarına uyum sağlamakta zorlanmaktadırlar.

Sahra altı Afrika bölgesindeki limanlara odaklanan bu araştırmanın amacı bölgede öne çıkan limanların mevcut ticari kapasitelerine ve işletmelerine dair temel bilgileri ortaya koymak ve bunlardan hareketle deniz ticaretinin geliştirilmesi için gerekli olan yatırımlara dikkat çekmektir.

Projeler

2020 Gençlik Projeleri Destek Programı

Disiplinler arası çalışmalarını desteklemek amacıyla panel, sempozyum ve seminerler düzenleyen Afrika Vakfı, Türkiye ve Afrika ülkelerinin genç ve dinamik nüfuslarına yerel, ulusal ve küresel düzeyde katkı yapmayı ve iş birliği imkanları sunmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, Afrika Akademisi, Türkiye’de Afrika coğrafyasına birçok boyuttan bir bütün olarak bakabilen, Türkiye ile Afrika arasındaki ilişkilerin tarihini bilen, bu ilişkilerin gelecek vizyonunu oluşturmak isteyen ve bölgeyi içeriden anlamaya çalışan fertlerin yetişmesi düşüncesinden doğmuştur.

Afrika Vakfı, Afrika Akademisi başlığı altında Afrika Temel Eğitim Programı’nı düzenlemektedir. Temel Eğitim Programı ile programa katılacak öğrencilerin uzmanlaşabilmeleri için bölge hakkında genel bilgi sahibi olmaları, bölgede konuşulan dilleri öğrenmeleri, alanında uzman eğitimcilerinden akademik destek almaları, bölge ülkelerini ziyaret etmeleri amaçlanmaktadır. Afrika Akademisi kapsamında düzenlenen Temel Eğitim Programı (TEP), yerli ve yabancı olmak üzere Afrika konusunda çalışma yapmak isteyen tüm lisans öğrencilerine yönelik kademelendirilmiş bir programdır.

2020-2021 döneminde yürütülen eğitime Gençlik Projeleri Destek Programı kapsamında Gençlik ve Spor Bakanlığı destek vermektedir.

Basına Yansıyanlar

Akit'in Haberi

ANKARA (AA) - Afrika Vakfının düzenlediği ve Türkiye'den Afrika'ya yapılan insani ve kalkınma odaklı dış yardımların da ele alınacağı "Afrika'ya Yönelik İnsani ve Kalkınma Odaklı Yardımlar Çalıştayı" başladı.

Türkiye'nin ev sahipliğinde 2021'de gerçekleştirilmesi öngörülen "3. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi" öncesinde, Afrika Vakfının planladığı birtakım araştırma, çalıştay ve etkinliklerden ilki olan "Afrika'ya Yönelik İnsani ve

Kalkınma Odaklı Yardımlar Çalıştayı" 3 oturumda gerçekleştiriliyor.

"Afrika'ya yönelik kalkınma ve insani odaklı yardım faaliyeti yürüten kamu ve sivil toplum kuruluşlarının araç ve yöntemlerine odaklanmak", "Geçmiş iki zirvede bu alanda alınan kararları ile sonuçlarını irdelemek" ve "Donör ve alıcı ülkeler açısından mevcut dış yardım mekanizmaları ile uygulamalarını analiz eden ve yeni politika önerileri sunan bir çalışmaya zemin oluşturmak" gibi amaçlara sahip çalıştay, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını tedbirleri kapsamında dijital platformda gerçekleştiriliyor.

Çalıştayın ilk oturumunda, Afrika Vakfı Başkanı Hasan Basri Kurt moderatörlüğünde "Kalkınma Politikalarında Afrika" tartışıldı.

Kurt, çalıştayın daha önce Ankara'da yüz yüze yapılmasının planlandığını ancak koronavirüs salgını nedeniyle dijital ortamda yapmak durumunda kaldıklarını belirtti.

Çalıştayın 3 temel başlıktan oluşacağını aktaran Kurt, ik oturumda Doç. Dr. Seyithan Ateş'in "Küresel Kalkınma Politikaları ve Afrika", Doç. Dr. Abdurrahman Korkmaz'ın "Türkiye Kalkınma İşbirliği Politikalarında Afrika" ve Dr. Nurgül Bekar'ın "Bölge Dışı Aktörler ve Afrika'daki Kalkınma Politikaları" konularında sunum yapacağını kaydetti.

Mehmet Köse moderatörlüğünde yarın yapılacak 2'nci oturumda "Kalkınma Politikalarından Birlikte Kalkınmaya: Türkiye Tecrübesi" konusu ele alınacak. Bu oturumda, Anıl Ertekin "Türkiye'nin Afrika Kalkınma İşbirliği Politika ve Programları: Planlama, Koordinasyon ve Uygulama", Alper Uluca "Afrika'da Kamu-STK İşbirliği: Fırsatlar ve Zorluklar", Mustafa Oğuz ise "Kalkınma Projelerinden Kalkınma Yatırımlarına: Kamu-STK-Özel Sektör İşbirliği" konularında sunum yapacak.

Çalıştayın perşembe günü yapılacak son oturumunda, Ali Maskan moderatörlüğünde "Sürdürülebilirlik, Etkinlik ve Etkililik: Tecrübeler ve Öneriler" konusu ele alınacak. Son oturumda, Ahmet İzzet Bozbeğ'in "Kalkınma Projelerinde Risk Yönetimi", Hacı Mahmut Arslan'ın "Kamu, STK ve Özel Sektör: İşbirliği mi Yönetmek mi?", Doç. Dr. Murat Bayar'ın da "Türk Modeli: Ne olmalı? Ne Olmamalı?" konularında sunumları olacak.

Dışişleri Bakanlığı ve Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin de katkı sağladığı çalıştaya, Afrika'ya yönelik kalkınma ve insani yardımlar konusunda araştırmalar yapan akademisyenler, sahada görev yapmış uzmanlar ve Sivil Toplum Kuruluşları temsilcileri katılıyor.

Çalıştayın ardından bir sonuç raporu da yayımlanacak.

Diriliş Postası Haberi

Tunus ve Cezayir üzerinde göç baskısı Batılı sömürgecilere inat Türkiye'nin kara kıtaya uzanan eli barışın egemen olduğu bir ortam inşa etmeyi hedefliyor. Afrika Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Basri Kurt, Afrika'nın ekonomik potansiyeli ve jeopolitik önemi sayesinde küresel sistemde ağırlığının giderek arttığını belirterek, "Türkiye de köklü deneyimleriyle ve 'Afrika sorunlarına Afrika çözümleri' yaklaşımıyla kıtanın bu yükselme trendine katkı sağlamayı hedefliyor" dedi.

Diriliş Postası Ankara Temsilcisi Seda Şimşek/Mülakat

Türkiye'nin Afrika ile gelişen ilişkileri, kıtayı daha yakından tanımaya katkı sağlayacak ve ilişkilere ivme kazandıracak sivil toplum kuruluşlarının da oluşumunu sağladı. Bu kapsamda, Afrika Vakfı 2015 yılında Afrika üzerine eğitim ve araştırmalar yapan Ankara merkezli bir sivil toplum örgütü olarak faaliyetlerine başlamış. Afrika Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı, Hasan Basri Kurt, 25 ve 26. Dönem AK Parti Samsun Milletvekili idi. Türkiye ile Afrika ilişkilerini konuştuk:

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın önümüzdeki tarihlerde gerçekleştirmesi planlanan Cezayir, Gambiya ve Senegal ziyaretlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Cezayir, Gambiya ve Senegal'e yapacağı ziyaretler, bu ülkelerle ikili ilişkilerimizin çeşitli boyutlarıyla ele alınması, güncel bölgesel ve uluslararası meseleler hakkında görüş alışverişinde bulunulması konularında dış politikamıza katkı sağlayacaktır. Ziyaretlerdeki heyetlerde Türk iş insanları da yer alacak ve İş Forumları düzenlenecek. 40 milyonu aşan nüfusu ve sahip olduğu petrol rezervleri ile Cezayir ülkemizin Afrika'daki en önemli ticaret ortaklarından birisi. Türkiye'nin enerji ithalatında alternatif bir ülke potansiyeli taşıması açısından bu çok önemli. Diğer taraftan Gambiya'ya yapılan ziyaretle ikili ve bölgesel siyasi ilişkilerin geliştirilebilmesi için hangi adımların atılabileceği konularında tarafların görüş alışverişinde bulunmaları muhtemel. Son olarak Senegal kıtanın en gelişmiş ekonomilerinden birisidir. Ülkenin ekonomisi tarıma dayalı olsa da son dönemde ortaya çıkan "Yükselen Senegal Planı" çerçevesinde ülke, ekonomi, ulaşım, altyapı, sanayi, eğitim ve gıda yeterliliği alanlarında kalkınma projeleri başlattı. Bu bağlamda Türk firmalarınca üstlenilen altyapı projeleri gitgide artıyor ve ülke geneline yayılıyor. Bu ziyaretler, söz konusu ülkelerle olan ikili ekonomik ve siyasi ilişkilerimize katkı sağlamasının yanında, bölgesel ve küresel meselelerin de değerlendirildiği bir platform sunacaktır.

Türkiye'nin Pozisyonu

Afrika Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Basri Kurt, "Türkiye'nin Libya ile ilişkilerinin 500 yıl öncesine dayanan bir geçmişi var. Libya ile tarihi ve kültürel bağlarımızın yanında, coğrafi açıdan komşuluk ilişkilerimiz de söz konusu. Deniz sularındaki haklarımız korunması açısından da Libya çok önemli. Bir devletin ikili anlaşmalar yaparak haklarını ve çıkarlarını korumak için çaba göstermesi onun gücünü gösterir. Türkiye'nin Libya ve Doğu Akdeniz'de olup bitene ilgisi hükümetlerden bağımsız adeta siyaset üstü bir durumdur. Atılan adımlar, alınacak tavır Ankara'nın jeopolitik ve jeostratejik konumunu doğrudan olumsuz ya da olumlu olarak etkiler. Türkiye'nin ulusal güvenliği ve stratejik çıkarları açısından konu büyük bir hassasiyete sahip." değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye'nin Afrika ile ilişkileri ve Afrika açılımı neden önemli?

Ülkemizin Afrika kıtasıyla ilişkilerinin geliştirilmesi çok boyutlu dış politikamızın temel ilkelerinden birisini oluşturuyor.

Afrika'nın, ekonomik potansiyeli ve jeopolitik önemi sayesinde küresel sistemde ağırlığı giderek artıyor. Türkiye de köklü deneyimleriyle ve "Afrika sorunlarına Afrika çözümleri" yaklaşımıyla kıtanın bu yükselme trendine katkı sağlamayı hedefliyor. Türkiye-Afrika ilişkilerinin temel boyutları siyasi, insani, ekonomi ve kültür boyutlarıdır. Bu çerçevede Kuzey ve Sahraaltı Afrika ile olan ilişkilerimiz son yıllarda önemli mesafe kat etti. Bu durumun oluşmasında Türkiye'de 2005 yılının "Afrika Yılı" ilan edilmesiyle başlayan Afrika Açılımı sürecinin çok büyük katkısı oldu. Kıtada barış ve istikrarın, ekonomik ve sosyal kalkınmanın gerçekleştirilmesi, Türkiye-Afrika arasında eşit bir ilişki ve karşılıklı yarar ön planda tutuluyor.

EŞİTLİKÇİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR İLİŞKİ

Afrika'ya yapılan kalkınma yardımlarının yansımaları nasıl oluyor?

Siyasi ağırlığı, aktif diplomasisi, dinamik ekonomisi, teknoloji alanındaki gelişimi gibi unsurların etkisiyle ülkemizin uluslararası alandaki görünürlüğü her geçen gün birçok farklı alanda artıyor. Kalkınma yardımları büyük önem taşıyor. Türkiye TİKA, AFAD, Kızılay gibi kurumlar ve çeşitli sivil toplum kuruluşları aracılığıyla Afrika kıtasına kalkınma yardımları götürüyor. Bu yardımlar insan merkezli yaklaşımın bir neticesi olarak ortaya çıkmakta ve eşitlikçi ve sürdürülebilir bir ilişki temelini inşa etmektedir. Türkiye kalkınma yardımlarını kendi deneyimleri, kalkınma ortağı ülkelerin kendine özgü ihtiyaç ve kalkınma önceliklerine uyumlu hale getirerek aktarıyor. Bu kapsamda her yıl çok sayıda okul, hastane, su kuyusu, sosyal ve idari tesis inşa ediliyor, onarılıyor ve donatılıyor. Türkiye kalkınma yardımlarında dünyanın en cömert ülkesidir. Kalkınma ortakları devletler, halklar, yöneticiler Türkiye'nin imkânlarını kendileri için mobilize ettiklerini görüyor.

Yüzbinler yerinden yurdundan oldu

Libya'da yaşanan gelişmeleri değerlendiren Kurt, darbeci Hafter'in saldırıları sebebiyle evlerini terk etmek zorunda kalan 400 bine yakın Libya'lı olduğuna işaret ederek, "Yerlerinden edilen insanların bilhassa Tunus ve Cezayir üzerinde ciddi manada bir göç baskısı oluşturduğunu görüyoruz. Bu durum Libya'nın yanı sıra komşu ülkeler başta olmak üzere tüm Akdeniz'in istikrarını tehdit eder boyuta ulaşmıştır." diye konuştu.

SOMALİ'NİN İSTİKRARI ARTIYOR

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Berlin Konferansı dönüşünde Somali'nin Türkiye'yi davet ettiğini açıkladı.

Ülkemizin Somali ile ilişkileri Osmanlı İmparatorluğu dönemine uzanan bir geçmişe sahip. Somali'nin bağımsızlık savaşı vermesinin ve bağımsızlığını ilan etmesinin ardından Türkiye, Somali ile ilişkilerini geliştirmeye daima önem verdi. Gerek stratejik konumu gerek tarihsel yakınlığı dolayısıyla Somali, Türkiye'nin Afrika politikasında önceliklerden birisidir. 2011'de Sayın Cumhurbaşkanımızın Somali'ye gerçekleştirdiği ziyaret bu önceliğin bir göstergesidir. Türkiye, Somali'de istikrar ve güvenliğin sağlanması, on yıllardır süren şiddetin ortadan kalkması için gayret gösteriyor. İki ülke arasında dostluğu, kardeşliği ve dayanışmayı güçlendirmek istiyoruz. Ülkenin farklı bölgelerinde eğitim, sağlık, belediye, altyapı ve su kuyuları gibi çok farklı alanlarda çok sayıda kalkınma projesi gerçekleştirildi. Somali'deki üssümüz TURKSOM disiplinli bir Somali Ulusal Ordusunun kurulması amacıyla askeri desteğine devam ediyor. Bunun yanında ülkemizde yaşayan ve eğitim gören Somalililerin sayısı her geçen gün artıyor ve Türkiye ile Somali arasında dostluk köprüleri kurarak gönüllü elçilerimiz oluyorlar. Türkiye, Somali'nin istikrarı, ülkenin barış ve refahı için bütün imkânlarını seferber ediyor. İki ülke arasındaki müttefiklik ilişkisi kapsamında Somali'nin böyle bir çağrısı üzerine Türkiye gerekli tüm adımları atabilecek güçte bir devlettir.

İSTANBUL'DA TÜRKİYE-AFRİKA ZİRVESİ

Nisan ayında İstanbul'da 3. Türkiye – Afrika Ortaklık Zirvesi yapılacaktır.

Ülkemiz, Afrika ülkeleriyle ikili düzeyde gerçekleştirdiği ilişkilerinin yanında Afrika Birliği ile de ilişkilerimiz de her geçen gün gelişiyor. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirveleri Türkiye-Afrika ilişkilerine önemli bir hız ve kurumsallaşma kazandırmıştır. Hedefler belirlenmesi, bu hedeflerin takibinin yapılması, ilişkilerin genel görüntüsünün analiz edilmesi ve her defasında işbirliğinin artırılacağı yeni alanların keşfedilmesi bu iki aktör arasında sürdürülebilir ilişki modelinin kurulmasına büyük katkı sağlıyor. III. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi ülkemizin ev sahipliğinde Nisan 2020'de İstanbul'da gerçekleştirilecek. Bu zirvede Türkiye- Afrika ilişkileri siyasal, ekonomik, tarihsel, kültürel kalkınma ve insani boyutlarıyla yeniden değerlendirilecek, önümüzdeki 5 yıllık süreç için yeni hedefler, alınan kararların daha güçlü uygulanmasını sağlayabilmek için atılması gereken adımlar belirlenecek.

